

Bruxelles, 13. ožujka 2015.
(OR. en)

6552/15

CO EUR-PREP 11
POLGEN 28
ENV 81
ENER 44
MI 111
RECH 34
COMPET 62
IND 25
ECOFIN 134
SOC 103
EDUC 41
TELECOM 53
JAI 110
EMPL 51
SAN 73

NAPOMENA

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Vijeće

Predmet: Europski semestar 2015.
– objedinjeno izvješće o doprinosima Vijeća

Za delegacije se u prilogu nalazi objedinjeno izvješće koje priprema predsjedništvo o raspravama i glavnim političkim porukama različitih sastava Vijeća u odnosu na europski semestar 2015.

OBJEDINJENO IZVJEŠĆE PREDSEDNIŠTVA

Uvod

U ovom izvješću sažeto su predstavljene rezultati rasprava u Vijeću i zaključci Vijeća o Komisijinu paketu Godišnjeg pregleda rasta za 2015. Također se temelji na paketu izvješća za pojedine zemlje koji je Komisija predstavila 26. veljače 2015. u pogledu provedbe preporuka za pojedine zemlje na nacionalnoj razini.

U prvom Godišnjem pregledu rasta koji je predstavila Junckerova Komisija 28. studenoga 2014. naznačen je novi plan za radna mjesta i rast na temelju triju stupova koji se uzajamno podupiru: ulaganja, strukturnih reformi i fiskalne odgovornosti. Vijeće pozdravlja Komisijin Godišnji pregled rasta za 2015. te se uvelike slaže s Komisijinom analizom gospodarske situacije i izazovima u politikama u EU-u.

Godišnji pregled rasta usko je povezan s ključnim političkim inicijativama kao što su Plan ulaganja za Europu, energetska unija te buduća strategija jedinstvenog digitalnog tržišta i buduća strategija unutarnjeg tržišta za proizvode i usluge. Također je naglašena mogućnost razvoja politike prometa usmjerene ka budućnosti putem razvoja održive infrastrukture i dobrog funkcioniranja jedinstvenog tržišta. Stoga su se rasprave dotaknule ovih širih političkih procesa što je različitim sastavima Vijeća omogućilo da o njima iznesu svoja stajališta i razmišljanja.

Vijeće s velikom pozornošću nastavlja rad na Planu ulaganja za Europu. Vijeće ECOFIN je 10. ožujka 2015. usvojilo opći pristup o prijedlogu za Europski fond za strateška ulaganja (EFSU) kojim se dodatnim javnim i privatnim ulaganjima tijekom tri godine namjerava mobilizirati najmanje 315 milijardi EUR. U raspravama različitih sastava Vijeća naglašava se potencijal EFSU-a i također se potvrđuje potreba za istodobnim ostvarenjem drugih dijelova Plana ulaganja. Posebice je potrebno dalje poboljšavati investicijsku klimu i opće poslovno okruženje smanjenjem regulatornog opterećenja uz istodobno osiguravanje dovoljno regulatorne sigurnosti. Potrebno je osigurati sinergiju između EFSU-a, ostalih programa EU-a kao što su Obzor 2020. i CEF, strukturnih fondova i nacionalnog financiranja. Potrebni su posebni naponi za olakšavanje pristupa MSP-ova financiranju, između ostaloga rizičnom kapitalu, te da bi se europskim novoosnovanim poduzećima pomoglo u kritičnoj fazi rasta.

Što se tiče strukturnih reformi, iako je ostvaren napredak, potrebno je ubrzati dinamiku reforme. Općenito govoreći, prema Komisiji, provedba gotovo polovine preporuka za pojedine države koje je usvojilo Vijeće u srpnju 2014. ograničena je ili se one uopće ne provode. Situacija je malo bolja u europodručju, u kojem je 60 % preporuka provedeno barem djelomično. Međutim, jasno je da treba učiniti više u nekoliko područja, posebno u zemljama pod manjim pritiskom tržišta. Ključna problematična područja uključuju reforme tržišta proizvoda i usluga te modernizaciju javne uprave. Stalno visoke razine nezaposlenosti, osobito dugotrajne nezaposlenosti i nezaposlenosti mladih, ponovno potvrđuju da su na tržištima rada potrebni veći naponi. To se osobito odnosi na određivanje plaća, usklađivanje obrazovanja s potrebama tržišta rada, kapacitete javnih službi za zapošljavanje i segmentiranje tržišta rada.

Ključni su daljnja modernizacija mirovinskih sustava i poboljšanje učinkovitosti zdravstvene i dugoročne skrbi, također u kontekstu fiskalne konsolidacije.

Naposljetku, Europa kao cjelina trebala bi stremiti ostvarivanju fiskalne odgovornosti koja pogoduje rastu. Svaka država članica trebala bi poduzeti odgovarajuće mjere koje su u skladu s njoj dostupnim fiskalnim prostorom. Potrebno je ostvariti daljnji napredak u koordiniranju fiskalnih politika u europodručju. Općenito, potrebno je pridati više pozornosti učinkovitosti i kvaliteti javnih financija te njihovoj pogodnosti za rast. Preporuke u pogledu smanjenja poreznog opterećenja rada i u pogledu očuvanja potrošnje koja pogoduje rastu u područjima poput istraživanja i ulaganja moraju se provesti u potpunosti.

U raspravama Vijeća o Godišnjem pregledu rasta istaknut je potencijal digitalnog gospodarstva za program rasta i stvaranja radnih mjesta u EU-u. Europi je potrebna digitalna transformacija kako bi se ponovno afirmirala kao vodeći dionik u globalnom digitalnom gospodarstvu. Digitalizacija bi trebala biti prisutna u svim područjima politika, od industrijskih politika do politika u području okoliša. Uvođenje širokopojasnih mreža velike brzine, rješavanje nedostataka digitalnih vještina, izgradnja povjerenja potrošača i jačanje kibernetičke sigurnosti među osnovnim su preduvjetima za digitalno gospodarstvo i pozivaju na odlučne mjere na razini EU-a i na nacionalnoj razini. Postoji hitna potreba za uspostavom jedinstvenog digitalnog tržišta uklanjanjem ograničenja za prekograničnu e-trgovinu i njezino daljnje poticanje. I dalje je potrebna potpora digitalnim istraživanjima i ulaganjima, računalstvu u oblaku i iskorištavanju velike količine podataka. Europa treba podržavati svoja novoosnovana digitalna poduzeća, ali i davati veću potporu digitalizaciji svojih poduzeća. Vijeće sa zanimanjem očekuje Komisijino predstavljanje sveobuhvatne i ambiciozne strategije jedinstvenog digitalnog tržišta.

Europski semestar 2015. bit će prvi kojim će se uvesti pojednostavljeni obrazac predložen u Godišnjem pregledu rasta za 2015. To je pojednostavljenje pozdravljeno na raspravama u Vijeću. Po jedna analiza zemlje za svaku državu članicu koja je predstavljena puno ranije nego prije (26. veljače) trebala bi povećati odgovornost i olakšati stručnu reviziju. Ta bi analiza trebala olakšati razmatranje preporuka za pojedine zemlje u okviru Vijeća i omogućiti snažniju uključenost dionika na nacionalnoj razini.

Na europskoj razini predsjedništvo se uključilo u razmjenu stajališta o europskom semestru s Europskim parlamentom. Parlament o toj temi 11. ožujka 2015. usvaja tri rezolucije, o europskom semestru za usklađivanje gospodarskih politika: Godišnji pregled rasta za 2015., o europskom semestru za usklađivanje gospodarskih politika: aspekti zapošljavanja i socijalne politike u Godišnjem pregledu rasta za 2015. te o upravljanju jedinstvenim tržištem u okviru europskog semestra 2015. Međuparlamentarni dijalog o europskom semestru koji je organizirao Europski parlament od 3. do 4. veljače 2015. također je doprinio promišljanju (vidi dok. 6195/15).

Ekonomski i financijski poslovi

Vijeće za ekonomske i financijske poslove (ECOFIN) raspravljalo je o Godišnjem pregledu rasta na sastanku 9. prosinca 2014. Na tom sastanku također se raspravljalo o promjenama predviđenim za europski semestar u kontekstu razmjene mišljenja o strategiji Europa 2020. i njezinoj provedbi putem europskog semestra, pri čemu je uzeto u obzir zajedničko mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora i Odbora za ekonomsku politiku (dok. 16228/14). Vijeće ECOFIN naknadno je na sastanku 17. veljače 2015. usvojilo zaključke Vijeća o Godišnjem pregledu rasta i Izvješću o mehanizmu upozoravanja (dok. 5957/1/15 REV 1). Komisija je na sastanku Vijeća ECOFIN 10. ožujka 2015. predstavila zbirne analize za pojedine zemlje.

Vijeće ECOFIN suglasno je s općim prioritetnim područjima politike koje je Komisija navela u Godišnjem pregledu rasta, a na koje se trebaju usredotočiti napor na nacionalnoj razini i na razini EU-a u 2015., a to su poticanje ulaganja, obnavljanje predanosti provedbi strukturne reforme i primjena fiskalne odgovornosti.

Vijeće ECOFIN također pozdravlja prijedloge Komisije da se europski semestar pojednostavi i ojača.

Što se tiče ulaganja, u zaključcima se priznaje da postoji hitna potreba za poticanjem ulaganja u cilju jačanja gospodarskog oporavka EU-a i potencijala rasta i pozdravlja se Plan ulaganja za Europu predstavljen zajedno s Godišnjim pregledom rasta. Vijeće ECOFIN naglašava da bi inicijative poduzete u okviru Plana ulaganja trebalo nadopuniti mjerama kojima se poboljšava poslovno okruženje i ulaganja čine privlačnijima.

Vijeće ECOFIN je 10. ožujka usvojilo opći pristup o prijedlogu Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o Europskom fondu za strateška ulaganja i o izmjeni uredaba (EU) br. 1291/2013 i (EU) br. 1316/2013 (dok. 6831/15) s ciljem mobiliziranja najmanje 315 milijardi EUR tijekom tri godine u dodatnim javnim i privatnim ulaganjima. Brzo postizanje dogovora o tom općem pristupu ukazuje na snažnu političku podršku država članica toj inicijativi, kao i na jasno razumijevanje potrebe za brzim ostvarenjem novih ulaganja u Europi. Kako bi se u potpunosti iskoristile prednosti EFSU-a, u općem pristupu inzistira se na transparentnoj depolitiziranoj upravljačkoj strukturi i uspostavljanju jasnih kriterija za odabir projekata. Ti kriteriji odnose se na usklađenost s politikama Unije, održivost, dodatnost i sudjelovanje privatnih ulagača. U općem pristupu Vijeća također se predviđa snažna uloga nacionalnih razvojnih banaka i platformi za ulaganja koje će djelovati kao katalizatori projekata ulaganja. Europska investicijska banka imat će ključnu ulogu u osiguravanju toga da novi savjetodavni centar pruža učinkovitu tehničku pomoć kako bi se podupro razvoj projekata diljem Unije.

U pogledu provedbe strukturnih reformi u zaključcima se priznaje da je ambiciozna provedba strukturnih reformi na tržištima proizvoda, usluga i rada ključ za povećanje produktivnosti, oporavak konkurentnosti te poboljšanje poslovnog okruženja, čime će se potaknuti i privatna proizvodna ulaganja, zapošljavanje i potencijal za rast. U njima se potvrđuje da je jedinstveno europsko tržište i dalje najmoćniji pokretač rasta na razini EU-a i da je dovršetak jedinstvenog tržišta u području robe i usluga prioritet. Vijeće Ecofin potvrdilo je napore država članica u provedbi strukturnih reformi, istodobno naglašavajući potrebu za dodatnim reformskim naporima u svim državama članicama, u skladu s preostalom razinom krutosti i slabosti.

Što se tiče fiskalne odgovornosti, Vijeće je pozdravilo značajan napredak koji je postignut u fiskalnoj konsolidaciji i potvrdilo da su u isto vrijeme razine javnog duga u većini država članica i dalje visoke te da i dalje postoji potreba za smanjivanjem razina duga. U zaključcima se naglašava da je od ključne važnosti za sve države članice da nastave ići smjerom dogovorene strategije diferencirane fiskalne konsolidacije koja pogoduje rastu kako bi se osigurala održivost javnih financija. U njima se ističe da sve države članice provode svoje fiskalne politike u skladu sa svojim obvezama u okviru Pakta o stabilnosti i rastu, čime se omogućuje automatskim stabilizatorima da rade na dogovorenom putu strukturne prilagodbe, istodobno osiguravajući dugoročnu održivost javnih financija.

Naposljetku, što se tiče promjena za pojednostavljenje i jačanje europskog semestra, Vijeće Ecofin pozdravilo je prijedloge Komisije. U zaključcima se prepoznaje da objava jedinstvene sveobuhvatne gospodarske procjene za svaku državu članicu u ranijoj fazi procesa omogućava veću transparentnost i povratne informacije o Komisijinoj analizi te više vremena za pregled i raspravu o smjernicama EU-a, što bi trebalo dodatno poboljšati odgovornost i postupak multilateralnog nadzora. U njima se ističe važnost nadgledanja izvođenja i provedbe politika, između ostaloga provedbe preporuka za pojedine zemlje, tijekom cijele godine.

Zapošljavanje i socijalna pitanja te zdravlje

U okviru europskog semestra za 2015. Vijeće (za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravlje i pitanja potrošača) održalo je (na sastancima 11. prosinca 2014. i 9. ožujka 2015.) široke političke rasprave o prioritetima za djelovanje u područjima zapošljavanja i socijalnih politika. U tom kontekstu Vijeće za zapošljavanje, socijalnu politiku, zdravlje i pitanja potrošača donijelo je, uzimajući u obzir Godišnji pregled rasta (dok. 7007/15), Zajedničko izvješće o zapošljavanju za 2015. (dok. 7006/15) i zaključke Vijeća u kojima se daju političke smjernice za zapošljavanje i socijalne politike u 2015. Također je potvrdilo ključne poruke izvješća Odbora za socijalnu zaštitu o socijalnoj situaciji u EU-u (dok. 6194/15).

Unatoč ohrabrujućim pozitivnim pomacima u gospodarskim parametrima u većini država članica velika nezaposlenost i dalje je ključan izazov za EU. Integrirani pristup kojim se u obzir uzimaju pitanja zapošljavanja i socijalna pitanja te koji je s njima usklađen preduvjet je za uspješno rješavanje problema nezaposlenosti.

Ministri su u velikoj mjeri pozdravili pristup na temelju triju stupova iz Godišnjeg pregleda rasta namijenjen rješavanju aktualnih problema. Neke delegacije izdvojile su potrebu da se dodatno naglase socijalni aspekti tog pristupa.

Kako bi se riješili hitni izazovi, tržišta rada moraju postati uključivija i dobro funkcionirati. Poseban naglasak stavljen je na uključivanje ugroženih skupina za što je potrebna ciljana pomoć. Više se pažnje treba pridati ulozi žena na tržištu rada i u društvu kao cjelini. Kako bi se postigla ravnopravnost spolova, potrebno je ukloniti razlike u plaćama, a potrebe žena potrebno je više uvažiti.

Dugoročna nezaposlenost postala je ključno pitanje kojemu hitno treba posvetiti pažnju i u vezi s njim poduzeti posebne mjere. Nezaposlenost mladih i dalje je važan politički prioritet. Novim prijedlogom za povećanje prethodno financiranja Inicijative za zapošljavanje mladih ubrzo će se poduprijeti izvođenje programa Jamstva za mlade. Dulji radni vijek nosi dodatne izazove za starije radnike za koje je, pored promicanja programa cjeloživotnog učenja, potrebno osigurati posebne aranžmane.

U kontekstu europskog semestra uzajamno učenje i uzajamni nadzor pokazali su se vrlo vrijednim instrumentima te bi se ih se i dalje trebalo primjenjivati. Među ostalim, time se državama članicama omogućuje da uče jedna od druge te na taj način poboljšavaju politike.

Digitalno gospodarstvo i nove tehnologije omogućuju nove prilike koje treba iskoristiti. Pažnju treba usmjeriti na ulaganja u ljude i vještine kako bi se radnike pripremilo na dinamičnije gospodarsko okruženje. Vještine je potrebno stalno prilagođavati uvjetima u gospodarstvu i na području zapošljavanja koji se mijenjaju. Nesigurnije oblike zapošljavanja potrebno je zamijeniti kvalitetnim radnim mjestima. Potrebno je poboljšati djelotvornost i učinkovitost sustava socijalne zaštite.

Ministri su pozdravili promjene u europskom semestru, posebno vremenski raspored objavljivanja izvješća za pojedine zemlje čime se sada omogućuje uspješniji dijalog, rasprave i savjetovanja s nacionalnim dionicima. Naglašena je uloga i doprinos Odbora za zapošljavanje i Odbora za socijalnu zaštitu u europskom semestru. Naglašena je i uloga i važnost socijalnih partnera, posebno u pogledu njihova sudjelovanja u europskom semestru te uzajamnog učenja. Općenitije govoreći, njihovi su doprinosi ključni za čimbenike koji su važni za ostvarenje uključivijih tržišta rada koja dobro funkcioniraju te postizanja ciljeva socijalne politike. Također su spomenute korist za zapošljavanje i socijalna korist koje bi mogao donijeti novi Plan ulaganja.

Konkurentnost

Vijeće za konkurentnost održalo je rasprave o politici u okviru europskog semestra i na temelju Godišnjeg pregleda rasta za 2015. o aspektima unutarnjeg tržišta i industrijske konkurentnosti 2. ožujka te o aspektima istraživanja 3. ožujka 2015. Ministri su u raspravama razmotrili i Plan ulaganja za Europu, a posebno pitanje kako unaprijediti ulagačko okruženje u Europi.

Unutarnje tržište

Ministri su potvrdili hitnu potrebu da se dalje jača, produbi i konačno dovrši jedinstveno tržište. Istodobno naglašavajući potrebu za nastavljanim naporima na horizontalnim mjerama politike, ministri su također izrazili potporu pragmatičnom, sektorski usmjerenom pristupu kojim bi se mogao postići brži napredak na integraciji jedinstvenog tržišta. Ministri su kao sektore s najvećim potencijalom rasta naveli digitalno gospodarstvo, energetiku, promet, telekomunikacije i usluge (uključujući maloprodaju, poslovne usluge i građevinarstvo). Nacionalne reforme ostaju visok prioritet na dnevnom redu nacionalnih politika, a ministri su također naveli primjere poduzetih reformi koje su posebno usmjerene na uklanjanje postojećih prepreka i poboljšanje poslovnog i ulagačkog okruženja. U tom kontekstu ministri su naglasili da je ključno poboljšati pristup poslovnih subjekata, posebno malih i srednjih poduzeća, javnoj nabavi te olakšati slobodno kretanje osoba brzom provedbom Direktive o priznavanju stručnih kvalifikacija.

Ministri su naglasili važnost učinkovitog upravljanja jedinstvenim tržištem te važnost provedbe i primjene postojećih pravila na najbolji mogući način. Istaknuli su potrebu za poboljšanjem i pojednostavljenjem zakonodavstva na korist poduzeća i potrošača putem dosljednog uvažavanja načela boljeg donošenja propisa, posebno REFIT-a. Dodatno su naglasili potrebu za potpunim poštovanjem transparentnosti, supsidijarnosti i proporcionalnosti, za smanjenjem administrativnog opterećenja te za pripremom svih inicijativa na osnovi utemeljenih procjena učinka.

Općenito je naglašeno da je utvrđivanje prepreka i uskih grla u prekograničnoj trgovini važno i za poboljšanje međunarodne konkurentnosti EU-a. Velik broj ministara istaknuo je potrebu za ostvarenjem punog potencijala uslužnog sektora putem potpune provedbe Direktive o uslugama i revizije pravila o obavješćivanju, kao i za boljim korištenjem instrumenata jedinstvenog tržišta, među ostalim putem davanja prednosti uravnoteženom spoju uzajamnog priznavanja i usklađivanja. Svi ministri istaknuli su da sa zanimanjem iščekuju paket za jedinstveno digitalno tržište koji je planiran za svibanj 2015. te „Strategiju unutarnjeg tržišta za proizvode i usluge” koja se očekuje u jesen 2015. te su pozvali Komisiju da iskaže ambiciju u tim budućim inicijativama.

Industrija

O aspektima industrijske politike raspravljalo se u kontekstu buduće strategije jedinstvenog digitalnog tržišta. Najveću zabrinutost među državama članicama izazvala je mogućnost da se u strategiju u potpunosti ne uključe elementi industrijske politike. Konkurentan EU podrazumijeva digitalan EU i mora se temeljiti na inovativnim poduzećima, i velikim i malim, koja mogu iskoristiti digitalne prilike za otvaranje radnih mjesta i stvaranje rasta. Ne smije se zaboraviti na mikropoduzeća, s posebnim naglaskom na inovativna novoosnovana poduzeća.

Ministri su utvrdili aktivnosti i mjere koje imaju najviše potencijala za ostvarenje tog cilja. Nekoliko ministara naglasilo je potrebu za olakšavanjem pristupa financiranju, između ostaloga rizičnom kapitalu na razini EU-a, od kojih posebno mogu profitirati mala i srednja poduzeća, kao i potrebu da se u tom kontekstu promijeni kultura nesklona riziku. Rizični kapital nije potreban samo etabliranim poduzećima te bi se malim i srednjim poduzećima trebalo omogućiti financiranje u početnoj i pripremnoj fazi, kao i odgovoriti na njihove razvojne potrebe. Uklanjanje regulatornih opterećenja također je proglašeno ključnim, unutar država članica, kao i među njima. Time bi se stvorilo istinsko jedinstveno tržište za digitalna poduzeća koje bi među ostalim malim novoosnovanim poduzećima omogućilo da brže rastu te EU-u pomoglo da se suoči s globalnom konkurencijom. U tom je kontekstu naglašena potreba za primjenom načela „sve na jednom mjestu za mala i srednja poduzeća” diljem EU-a.

Više ministara naglasilo je potrebu za interoperabilnošću među sustavima i proizvodima na razini EU-a koja se može postići putem uspostavljanja paneuropskih standarda čime bi se doprinijelo uklanjanju prepreka za prekograničnu e-trgovinu. Okviri interoperabilnosti također bi mogli biti korisni kako su pokazali primjeri jedinstvenih e-potpisa, e-označavanja itd. Druge spomenute prepreke, i za proizvođače i potrošače, odnosile su se na područje zaštite podataka u kojemu bi nacionalna pravila i propisi trebali ići u korak s globalnom digitalnom trgovinom osiguravajući dosljedan i stabilan okvir za protok podataka i osiguravajući odgovarajuću provedbu propisa EU-a o zaštiti podataka.

Neki ministri naglasili su potrebu za ulaganjima (među ostalim iz postojećih europskih fondova) kako bi se poduzećima pružila podrška u digitalizaciji. Nekoliko država članica uputilo je na ulogu koju bi u tom kontekstu mogao imati Plan ulaganja za Europu.

Ministri su općenito istaknuli osnovne preduvjete koje je potrebno ispuniti kako bi europska industrija u potpunosti mogla iskoristiti potencijal digitalizacije i digitalnog gospodarstva za industrijsku konkurentnost. U te se preduvjete ubraja potreba da se diljem Europe uvede širokopojasna mreža velike brzine, riješi pitanje nedostatka digitalnih vještina na svim razinama obrazovanja i hijerarhije (građani, radnici i poslovođe), kao i da se izgradi povjerenje i pouzdanje potrošača i poduzeća u kibernetičku sigurnost, posebno s obzirom na posjedovanje, upotrebljavanje i dostupnost industrijskih podataka.

Ministri su se općenito složili s analizom iz Godišnjeg pregleda rasta u kojoj se ističe potreba za davanjem prednosti financiranju istraživanja i inovacija, za pametnim i učinkovitim ulaganjima kako bi se stvorio nužan efekt poluge za privatna ulaganja te za poboljšanjem okvirnih uvjeta kako bi se ulaganja pretvorila u materijalnu imovinu. Osim toga, naglasili su potrebu za izradom odgovarajućeg zakonodavstva, među ostalim propisâ o državnoj potpori koja pogoduje rastu, za smanjenjem birokracije i formalnosti te za osiguranjem odgovarajućeg obrazovanja i osposobljavanja. Dugoročna vizija i strategija za ulaganja potrebne su u državama članicama, kao i na razini EU-a.

Nekoliko ministara naglasilo je važnost poboljšanja učinkovitosti istraživačkih programa putem određivanja prioriteta i pametne specijalizacije na temelju procjene. Mnogi su među potrebnim strukturnim reformama izdvojili i uklanjanje prepreka mobilnosti istraživača i korištenje poreznih poticaja.

Što se tiče stvaranja povoljnog okruženja za javna i privatna ulaganja, potrebna su javna strateška ulaganja u istraživanje i inovacije kako bi se potaknula privatna ulaganja. Nekoliko ministara također je podsjetilo na potrebu da se pri razmatranju ulaganja težište stavi na izvrsnost i kvalitetu istraživanja. Prema mišljenju ministara, od temeljne je važnosti osigurati sinergiju između programa Obzor 2020. i budućeg Europskog fonda za strateška ulaganja (EFSU), kao i između strukturnih fondova i nacionalnog financiranja. Osim toga, većina ministara naglasila je nužnost boljeg uključivanja privatnih poduzeća, posebno malih i srednjih poduzeća i srednje kapitaliziranih poduzeća, u procese istraživanja i inovacija na svim razinama kako bi se osigurala ulaganja i prijenos znanja. Trebao bi se staviti naglasak na povlastice koje su s tim povezane, kao što su porezni poticaji, digitalne prilike, potencijal tehnologije velike količine podataka i ponovne upotrebe podataka, otvorene inovacije i znanost, kao i mjere bliske tržištu.

Što se tiče Plana ulaganja za Europu, nekoliko je ministara izrazilo zabrinutost zbog prijenosa sredstava iz programa Obzor 2020. na EFSU, ali su unatoč tome naglasili da je potrebno pomoću kriterija odabira EFSU-a prednost dati najinovativnijim i najkonkurentnijim projektima, uzimajući u obzir i dugoročni socioekonomski utjecaj projekata, kao i osigurati da stručnjaci imaju širok raspon znanja u tim pitanjima te omogućiti povratne informacije o odabranim projektima. Nekoliko ministara naglasilo je da je nužno osigurati da dionici u području istraživanja i inovacija, uključujući mala i srednja poduzeća, imaju pristup financiranju putem EFSU-a.

Vijeće za promet održalo je 13. ožujka 2015. raspravu o politikama o ulozi i doprinosu prometa za ostvarivanje punog potencijala za rast EU-a u sve konkurentnijem globalnom okruženju.

Ministri su potvrdili da je za poboljšanje europske konkurentnosti i dobro funkcioniranje jedinstvenog prometnog tržišta jako važan predvidljiv razvoj infrastrukture usmjeren ka budućnosti. Cilj uvođenja transeuropske prometne mreže (TEN-T) jest jačanje europske teritorijalne i socijalne kohezije te njezina unutarnjeg tržišta. U pogledu regulatornog okruženja i njegove provedbe ministri su naglasili potrebu za primjenom načela pametnog donošenja propisa i jednakih uvjeta. Ministri su naglasili da je djelotvorna i održiva mreža TEN-T koja dobro funkcionira od ključne važnosti za konkurentnost EU-a u globaliziranom svijetu.

Ministri su naglasili potrebu za potpunim iskorištavanjem mogućnosti koje pružaju inovacije u prometu, koje nude mnoge prilike za europsko gospodarstvo ne samo u području infrastrukture, nego i u sektorima proizvodnje električnih i samoupravljajućih vozila i logističkih usluga. Također je potrebno potpuno iskoristiti sinergije sa sektorima energetike, posebno u području alternativnih goriva, telekomunikacija i digitalnog gospodarstva, posebno za usluge Inteligentnog prometnog sustava.

Također je potvrđeno da provedba glavnih prekograničnih projekata koji nedostaju, osobito u području željezničkog prometa i unutarnjih plovnih putova, predstavlja ključni izazov za razvoj mreže TEN-T. Ti su projekti često skupi te od dugoročne društveno-gospodarske koristi ali zbog toga nisu zanimljivi privatnim partnerima. Štoviše njihovi glavni korisnici nisu regije u kojima su ti projekti izgrađeni, nego države članice i EU u cjelini.

Ministri su prepoznali da su za postizanje ciljeva Europe potrebna znatna ulaganja u prometni sektor. Proračun EU-a za razdoblje 2014. – 2020. u određenoj mjeri pruža potporu u obliku bespovratnih sredstava putem Europskog strukturnog i investicijskog fonda i putem Instrumenta za povezivanje Europe (CEF) kako bi se nadopunila potpora koju države članice pružaju mreži TEN-T. Međutim, ti javni proračuni predstavljaju samo djelić tih potreba.

Predloženi Europski fond za strateška ulaganja mogao bi pružiti nove prilike za financiranje strateških ambicija u vezi s prometom te bi mogao privući dodatna sredstva za projekte sa stvarnom dodanom vrijednošću za EU i višim profilom rizičnosti od onih koje javne i privatne banke ili privatni partneri obično financiraju. Međutim, treba tražiti više novih mehanizama financiranja, također u okviru javno-privatnih partnerstava.

U vezi s EFSI-jem, nekoliko ministara naglasilo je da bi otvoren i neovisan odabir projekata i dobri kriteriji bili od ključne važnosti za osiguravanje povjerenja država članica i uspješne provedbe Plana ulaganja što bi koristilo projektima u području prometa.

Telekomunikacije

Vijeće TTE (telekomunikacije) raspravljalo je o preispitivanju strategije Europa 2020. u sredini razdoblja na sastanku 27. studenoga 2014. (dok. 16175/14), uzimajući u obzir objavu Godišnjeg pregleda rasta za 2015. Predsjedništvo je u kontekstu europskog semestra 2015. pozvalo države članice da dodatne odgovore dostave u pisanom obliku (dok. 6407/15).

Države članice pozdravljaju Godišnji pregled rasta te općenito podržavaju nastavak strategije Europa 2020. i Digitalnog programa za Europu (DAE) kao jedne od njezinih vodećih inicijativa. S obzirom na Komisijinu buduću strategiju jedinstvenog digitalnog tržišta, države članice pozivaju na veću usmjerenost na aktivnosti koje su povezane s rastom i radnim mjestima, i to iz perspektive konkurentnosti.

Delegacije su u velikoj mjeri pozdravile poboljšanje vidljivosti digitalnih politika na razini EU-a i na nacionalnoj razini. Istodobno su izrazile očekivanje da će buduća strategija biti sveobuhvatnija i horizontalnija te usmjerena na digitalnu transformaciju Europe zahvaljujući kojoj bi se Unija mogla ponovno afirmirati kao vodeći dionik u digitalnom gospodarstvu i ključnim tehnološkim sektorima.

Uz uvažavanje napretka koji je postignut u mnogim pitanjima u vezi s digitalnom politikom, kao što je nedavno pokazao pregled rezultata Digitalnog programa, delegacije su navele niz područja u kojima bi se, prema njihovu mišljenju, moglo postići više, kroz aktivnosti koje se trenutačno provode u okviru Digitalnog programa za Europu ili na način da ih se kao prioritetna područja uključi u strategiju jedinstvenog digitalnog tržišta:

- promicanje zakonodavstva kojim se pogoduje digitalnoj transformaciji europskog poslovnog okruženja s ciljem izgradnje digitalnog i inovativnog gospodarstva. Pri procjeni učinka novog zakonodavstva trebalo bi uvažiti načelo „u pravilu digitalno” te ga primijeniti kao načelo horizontalne politike;
- osiguranje pristupa i povezanosti te poticanje uvođenja širokopojasnih mreža velike brzine, također putem Plana ulaganja. U tom su kontekstu delegacije napomenule da su ciljevi zacrtani u Digitalnom programu za Europu nedostadni za dovršetak strategije jedinstvenog digitalnog tržišta;
- daljnji naponi s ciljem dovršetka jedinstvenog digitalnog tržišta, među kojima olakšavanje i poticanje e-trgovine uklanjanjem nepotrebnih ograničenja i prepreka prekograničnoj internetskoj trgovini i uslugama te ukidanjem diskriminatornih praksi kao što je uskraćivanje pristupa na temelju lokacije. Među konkretnim mjerama koje bi se trebale poduzeti nalaze se preispitivanja regulatornog okvira za elektroničku komunikaciju i audiovizualno tržište te ažuriranje okvira za autorska prava;
- izgradnja povjerenja, sigurnosti, otpornosti i pouzdanosti u području digitalnih usluga, a posebno na internetu, kao temelja kojim će se omogućiti da se potrošači, poslovni subjekti i javne uprave u većoj mjeri koriste digitalnim uslugama. Napredak bi se trebao postići u područjima zaštite podataka, privatnosti i informacijske sigurnosti;
- više potpornih aktivnosti s ciljem poticanja istraživanja i inovacija, računalstva u oblaku i velike količine podataka. Potrebno je povećati ulaganja u istraživanje informacijskih i komunikacijskih tehnologija i digitalnih inovacija putem snažnijeg promicanja programa financiranja i novog Plana ulaganja;
- kako bi se ulagače privuklo u digitalni sektor, potrebno je osigurati veću regulatornu sigurnost, ulaganja u infrastrukturu, posebno u širokopojasne mreže i digitalne usluge, te učinkovitu i dosljednu provedbu na europskoj i nacionalnoj razini, kao i uklanjanje neprimjerenih regulatornih opterećenja;
- razvoj digitalnih vještina s obzirom na nedostatak vještina koji postoji i na strani korisnika i pružatelja, a s ciljem privlačenja mladih ljudi u sektor informacijskih i komunikacijskih tehnologija;
- podrška novooosnovanim poduzećima/malim i srednjim poduzećima, posebno u pogledu smanjenja administrativnih prepreka, ali i u pogledu pristupa rizičnom kapitalu;

- rješavanje poreznih pitanja povezanih s uspostavom jedinstvenog digitalnog tržišta;
- smanjenje digitalnog jaza među državama članicama, ali i unutar njih;
- promicanje digitalnijeg pristupa javnim upravama i daljnji razvoj e-vlade, e-nabave i elektroničkog pristupa javnim uslugama, među kojima interoperabilnim prekograničnim uslugama. Trebalo bi poduzeti napore kako bi se primijenilo načelo da se podaci od građana prikupljaju u samo jednom navratu;
- razvoj javno-privatnih partnerstava s ciljem ubrzanja napretka i poboljšanja pristupa financiranju.

Energetika

Vijeće za TTE (energetika) 9. prosinca 2014. usvojilo je zaključke o dovršetku unutarnjeg energetskog tržišta (dok.16037/14) te je 5. ožujka 2015. održalo raspravu o politikama u vezi s energetsom infrastrukturom te njezinim razvojem i prioritetima.

Delegacije su ponovno istaknule važnost hitnog dovršenja potpuno funkcionalnog i međusobno povezanog europskog unutarnjeg energetskog tržišta čime bi se osigurala neometana isporuka energenata diljem Europe i povećala međusobna povezanost kako u bliskoj budućnosti nijedna država članica više ne bi bila odsječena od europskih plinskih i električnih mreža. Međusobno povezana i usklađena europska energetska mreža ključna je za osiguranje cjenovno dostupne, sigurne i održive energije. Njom će se također omogućiti više prilika za ulaganja, rast i poslove diljem Europske unije. Za izgradnju međusobne povezanosti potrebno je hitno uložiti napore na svim razinama kako bi se postigao zajednički cilj potpuno funkcionalnog i međusobno povezanog europskog unutarnjeg energetskog tržišta.

Delegacije su naglasile da je u tu svrhu potrebno hitno realizirati projekte od zajedničkog interesa kako bi se dodatno ojačalo unutarnje energetske tržište. Također su istaknuli da bi pravodobno donošenje i provedba mrežnih kodova za plin i električnu energiju trebali biti prioritet u čitavoj Europskoj uniji. Osim toga, stavljen je naglasak na unapređivanje modela tržišta, posebno u sektoru električne energije.

Regionalna integracija tržišta prepoznata je kao važan instrument u ostvarivanju konačne konsolidacije jedinstvenog energetskeg tržišta diljem Europske unije. Regionalnu suradnju mora se stoga dodatno unaprijediti radi usmjeravanja na općenitije prioritete politika te bi ona, zahvaljujući koordiniranoj provedbi projekata od zajedničkog interesa mogla biti važan instrument za postizanje cilja od 10% međusobno povezanih elektroenergetskih sustava među državama članicama do 2020., kako je utvrdilo Europsko vijeće.

S obzirom na znatna ulaganja koja su potrebna do 2020. kako bi se izgradila potrebna infrastruktura za odgovarajuće međusobno povezivanje svih država članica EU-a, kao ključan element istaknuto je kontinuirano poboljšanje investicijske klime u energetskeg sektoru. Delegacije su naglasile potrebu za većim brojem isplativih ulaganja u stratešku i pametnu infrastrukturu. Također su podsjetili na hitnu potrebu za djelotvornom i dosljednom provedbom i primjenom trećeg energetskeg paketa u svim državama članicama EU-a kako bi se osiguralo učinkovito i tržišno usmjereno ulagačko okruženje u čitavoj Europskoj uniji na temelju stabilnog i transparentnog europskeg pravnog okvira.

Uz Uredbu „TEN-E” i Instrument za povezivanje Europe (CEF) iz 2013., kojima se uspostavio stabilan europski regulatorni instrument čija je svrha utvrditi projekte od zajedničkog interesa i osigurati njihovu pravodobnu provedbu, također je spomenut Plan ulaganja za Europu, kako ga je predložila Komisija, te posebno uspostavljanje Europskeg fonda za strateška ulaganja (EFSU) koji ima za cilj znatno poboljšati pristup dugoročnom financiranju za projekte ulaganja EU-a. Tim bi se instrumentom mogli obuhvatiti projekti od zajedničkog interesa ili drugi projekti u vezi s međusobnim povezivanjem, čime bi se ubrzala i dopunila sadašnja struktura potpore projektima od zajedničkog interesa i šire. Nove mogućnosti komercijalnog financiranja dostupne su u okviru EFSU-a. U tom su pogledu delegacije naglasile da je od presudne važnosti osigurati potpuno korištenje svim postojećim i dodijeljenim sredstvima EU-a te dodatno poboljšati regulatorno okruženje za ulaganja.

Okoliš

Vijeće za okoliš je, na temelju informativnih materijala predsjedništva koji su sadržavali dva pitanja (dok. 6143/15), razmijenilo mišljenja o ekologizaciji europskeg semestra. Ministri su ponovno potvrdili da politika zaštite okoliša, ekologizacija gospodarstva i ekologizacija europskeg semestra mogu znatno doprinijeti širim političkim ciljevima poticanja rasta i stvaranja radnih mjesta.

Ministri su izjavili da je vrijeme da se postigne napredak i u potpunosti iskoristi sinergija između politika u području okoliša i politika u drugim područjima pomoću kombinacije instrumenata i inicijativa, kao što su ekologizacija fiskalnih sustava, usmjerenija ulaganja, promicanje istraživanja i razvoja te uvažavanje posebnih potreba malih i srednjih poduzeća.

Ministri su, međutim, istaknuli da se u Godišnjem pregledu rasta za 2015. nedovoljno važnosti pripisuje ulozi koju imaju okolišne mjere, resursna učinkovitost ili zeleno gospodarstvo u širem kontekstu održivog razvoja te u poticanju rasta, stvaranja radnih mjesta i ulaganja.

Vijeće je pozvalo Komisiju da pri pripremi preispitivanja strategije Europa 2020. u sredini razdoblja koje se očekuje do kraja ove godine u obzir uzme smjernice i jasne poruke iz zaključaka Vijeća od 28. listopada 2014. kako bi osigurala istaknutu okolišnu dimenziju te potpunu sinergiju između politika u području okoliša i drugih politika.

Vijeće je pozdravilo prilike koje će se pružiti budućim prijedlogom Komisije za jedinstveno digitalno tržište, kao i popis predsjedništva koji sadržava primjere mogućih sinergija između ciljeva kružnog gospodarstva i buduće strategije jedinstvenog digitalnog tržišta s ciljem zelenog rasta i stvaranja radnih mjesta. Ministri su posebno naglasili važnost nekih područja, kao što su pametni gradovi (uključujući pametni prijevoz i rasvjetu), gospodarenje otpadom, prostorno planiranje, pristup informacijama o okolišu i njihovo širenje.

Na kraju, ministri su iskoristili ovu priliku kako bi još jednom iskazali svoje razočaranje jer je Komisija povukla paket o otpadu te su Komisiju pozvali da bez odgode iznese novi i ambiciozniji prijedlog o kružnom gospodarstvu, koji bi trebao biti sveobuhvatniji i koji se ne bi trebao ograničiti na pitanja otpada.
